

Apostolskiego w czasach przed św. Augustynem, Symbol Apostolski u św. Augustyna i po nim.

Druga część pracy to systematyczny wykład Symbolu w oparciu o bogato cytowane po łacinie pisma Świętego biskupa Hippony. Cały wykład podzielony jest według 12 artykułów wiary, zawartych w Składzie Apostolskim.

Doskonałym dopełnieniem całości jest przedstawienie w części trzeciej innych zagadnień podejmowanych przez św. Augustyna, ale mocno związanych z tematem pracy, a mianowicie: Dobroć i piękno ludzkiego ciała, o pokorze jako drodze wiodącej do Boga, wielkość i godność kobiety, Maryja w tajemnicy Kościoła oraz grzech pierworodny jako źródło cierpień człowieka.

Całość dzieła, od strony zarówno graficznej jak i merytorycznej bardzo jasna i przejrzysta może być doskonałym przewodnikiem po katolickim Symbolu Wiary (jak zaznaczono w wydaniu) nie tylko dla teologów i humanistów, filologów i historyków kultury, biblistów i patrologów, eklezjologów i mariologów, ekumenistów i ludzi dialogu, ale nawet dla ludzi niewierzących i poszukujących.

Węgrzce

KS. GRZEGORZ ŁOPATKA

RABIN SIMON PHILIP DE VRIES, *Obrzędy i symbole Żydów*, przekład z niderlandzkiego i opracowanie A. Borowski, Wydawnictwo WAM, Kraków 1999

W Wydawnictwie WAM ukazał się gruby tom pt. *Obrzędy i symbole Żydów*, będący tłumaczeniem na język polski dwutomowej publikacji w języku niderlandzkim z lat 1927-1932. Choć już tyle lat minęło, książka nie straciła nic ze swej aktualności. Jest to bowiem przewodnik po zwyczajach żydowskich napisany barwnym językiem opowiadania, a nie suchego i nudnawego wyliczania. Wprawdzie w ostatnich latach w piśmiennictwie polskim ukazało się wiele pozycji na ten temat, ale omawiana książka wytrzymuje wszelkie konkurencje.

Autor dzieła, przez czterdzieści osiem lat rabin gminy żydowskiej Haarlem w Holandii, zginął w obozie koncentracyjnym Bergen-Belsen w 1944 roku. Połączył w swej pracy gruntowną znajomość rzeczy z darem narracji i głębokim wewnętrznym przekonaniem — żywą wiarą, wskutek czego powstało dzieło kompetentne, atrakcyjne i pouczające. Jak czytamy we wstępie, rabin De Vries zaczął od krótkich artykułów drukowanych jako „kronika żydowska” w lokalnej prasie, z czego złożyło się potem okazałe dzieło, szybko rozprzedane i na życzenie wielu czytelników wznowione w roku 1968 w Amsterdamie.

Autor prowadzi czytelnika od synagogi do zwyczajów domowych, zatrzymując się w szczególności na obchodach szabatu i świąt kalendarza żydowskiego.

Omawia gruntownie, ale w sposób budzący zainteresowanie, realia żydowskie takie, jak zwyczaje pokarmowe, narodziny, obrzezanie, małżeństwo, choroba, umieranie i śmierć. Podstawowe wiadomości dotyczące pozabiblijnej literatury żydowskiej (Talmud).

Wydawnictwo WAM wypuściło na rynek edycję starannie przygotowaną i zrealizowaną. Indeksy: kalendarz hebrajski i indeks pojęć uzupełniają treść, a zdjęcia z krakowskiego Kazimierza zbliżają holenderski oryginał do klimatu polskiego. Książka godna polecenia dla każdego, kto poważnie interesuje się obrzędowością żydowską nie tylko od strony folkloru religijnego, lecz przede wszystkim od strony mentalności żydowskiej i próbuje odszukać wielu korzeni w duchowości Izraela.

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

KSIAŻKI NADESŁANE DO REDAKCJI

ADAMIAK ELŻBIETA, *Błogosławiona między niewiastami. Maryja w feministycznej teologii Cathariny Halkes*, Lublin 1997, s. 175, Wyd. KUL.

Bibliści polscy — 1996, Lublin 1996, s. 48, Wyd. KUL.

CUPIAŁ DARIUSZ, *Na drodze ewangelizacji i ekumenii. Ruch Światło-Życie w służbie jedności chrześcijańskiej*, Lublin 1996, s. 220, Wyd. KUL.

Eucharystia — Misterium — Ofiara — Kult. Materiały z sympozjum liturgistów i Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego we Wrocławiu, red. ks. J. Kopeć CP, Lublin 1997, s. 228, Wyd. KUL.

Ewangelia według św. Mateusza, tłumaczenie, wstęp i komentarz ks. J. Homerski, Lublin 1995, s. 173, Wyd. KUL.

Ewangelia według św. Marka, tłumaczenie, wstęp i komentarz o. H. Langkammer OFM, Lublin 1997, s. 160, Wyd. KUL.

Jezus Eucharystyczny, red. ks. M. Rusiecki i ks. M. Cisło, Lublin 1997, s. 366, Wyd. KUL.

JĘDRZEJEWSKI SYLWESTER SDB, *U korzeni zła. Rdz 1-11 w interpretacji apokaliptyki żydowskiej*, Lublin 1997, s. 194, Wyd. KUL.

KOWALIK KRZYSZTOF SDB, *Wejrzałem na nicość swojej służebnicy. Teologiczno-ekumeniczne studium Komentarza dr. Lutra do Magnificat*, Lublin 1995, s. 204, Wyd. KUL.